

10. Perjurio execrationem seriam addere.
11. Exorcismis abuti, aut in iis se vanum et temerarium gerere.
12. Votum emissum nolle implere, illud in re gravi laedere.
13. Voti impletionem diu differre, praesertim cum periculo oblivionis, aut futurae impossibilitatis.
14. Votum, quod vovendi moraliter impossibile sit, suscipere.
15. Ad pravum finem promovendum votum attentare.
16. Fraudulenter impedire, quominus conditio voto apposita impleatur.
17. Fraudulenter dispensationem quaerere.
18. Sine legitima potestate aut sine justa causa a voto cum aliquo dispensare.

Caput IV.

De exercitio religionis homini, ut socialis est, adaptato.

483 Externum Dei cultum homines, ut creaturae sensibiles, naturali lege exercere debent. Verum si singuli sibi plene essent relictī, pro suo arbitrio, quomodo vellent animi sui sensus erga Deum manifestare, eligere possent. Quoniam autem in societatem coadunantur, sociali etiam vinculo ad Deum colendum adstringuntur, atque publice divinum numen agnoscere et honorare debent. Quare etiam certus aliquis modus publicus et certum aliquod tempus determinari debuit, quo totus populus tributum laudis atque honoris Deo offerret.

Quod in statu mere naturali, si exsisteret, religiosa auctoritas sine dubio constituere et praecipere debuisset; in statu supernaturali, saltem quum e lapsu suo genus humanum erigi coepisset, divina auctoritate positive constitutum est. Idque tum in praeparatoria lege veteri obtinuit, in qua Deus omnia ad amissim praescripsit, quo efficacius populum judaicum in suo officio contineret atque a consortio idololatrarum gentium removeret; tum in lege nova obtinet, in qua tamen non ipse Deus immediate omnia ordinavit, sed regimini Ecclesiae ejusque potestati permulta subiecit.

Imo non solum in dirigendis iis actibus religionis, quos Ecclesia judicaverit omnibus esse praecipendos, Christiani ejus regimini subiciuntur, sed etiam in iis, quae forte, consilia Christi circa perfectionem evangelicam sequentes, sibi suscipienda putaverint, Ecclesiam habent gubernatricem et legislatricem.

Sociale igitur religionis exercitium duplicis generis est: 1) commune ab Ecclesia omnibus praeceptum, 2) singulare per statum perfectionis in Dei honorem voluntarie assumptum, maxime per eum statum, quem qui amplectuntur, in familiam certam coadunati totam suam vitam divino servitio consecrant, quemque propterea Ecclesia „religionis“ nomine seu „*status religiosi*“ insignivit.

De hoc peculiari virtutis religionis exercitio primo agam, quum

maxime cum votis, de quibus modo disputavi, cohaereat, utpote quae in statu religioso summam perfectionem adipiscantur; sequenti articulo de sociali religionis exercitio communi, quod per tertii decalogi praeccepti tractationem explicabitur.

Articulus I.

De religionis exercitio per statum religiosum.

NB. Infitum est scriptores illos referre, qui de statu religioso scripserunt. Ad omnes, qui universam theologiam moralem, aut jus canonicum tractant, lectorem remittere possum, missis etiam iis, qui ascetice de eadem re egerunt. Paucos nominatim effero: S. Thom. II. II. q. 179—189, Suarez *de relig.* p. II. a tract. 7 et deinceps, Sanchez *in dec.* l. 5—7, Less. *de just. et jure* l. 2 c. 41, S. Alph. l. 4 (al. 5) n. 1—82, Bouix *de regular. jure*, Craisson *manuale juris can.* n. 2455—3160; asceticos scriptores: H. Piati *de bono status religiosi*, A. Rodriguez *de perfectione christiana*, praecipue p. III.

§ 1.

Praeambula de statu perfectionis in genere.

Status perfectionis christianae quid sit, ut intelligatur, videndum 484 est, in quo consistat perfectio. Perfectio cujuslibet entis consistit in optima habitudine ad finem suum. Finis autem hominis in Deo ejusque beata possessione supernaturali consistit, ad quam disponit gratia sanctificans et supernaturalis caritas. Quare recte homo eo perfectior dicitur, quo abundantior habet caritatem et sanctificantem gratiam (v. S. Thom. II. II. q. 184 a. 1).

Verum ex solis his donis divinitus infusis etiam in majore gradu hominem, ut his in terris viator est, non dicimus *simpliciter* perfectum, neque in *statu* perfectionis esse. Nam si de statu perfectionis quaerimus, certam vivendi et agendi normam, quae omni vitae ipsius rationi suo modo praesidere debet, cogitamus: carere autem tali norma potest etiam, qui gratiam sanctificantem habet valde copiosam. Quare ut statum perfectionis intelligamus, ad *actus* perfectos videmur mentem convertere debere.

Sed neque in caritatis *actuali exercitio* perfectio, si de *statu* agitur, collocari potest, siquidem in statu perfectionis etiam ille esse pergit, qui actu non operatur.

Nihil ergo relinquitur, nisi ut vitae quidem „perfectionem“ dicamus illam hominis christiani *habitudinem expedite et frequenter exercendi actus* caritatis eosque quantum fieri possit perfectos, de statu vero sic statuamus:

I. Status perfectionis (acquirendae) recte dicitur ille stabilis vi- 485 vendi modus, quo, quatenus ex ipso est, homo inducitur ad caritatis perfectionem consequendam. — Quod fit, si status susceptus 1) *continet ex se exercitium* perfectioris caritatis, quam communis vitae christianae obligatio, videlicet si extenditur non ad mandata Dei tantum, sed etiam

ad ea, quae Deus commendavit ut sibi magis placentia; 2) si suscepta illa vivendi ratio *impedimenta* caritatis ejusque perfectionis *removet*; 3) si ratio illa vivendi *secum fert frequenter occupationes illas*, quae ad divinum cultum divinamque caritatem spectant.

II. Ille igitur, qui sese perpetuo vel stabili modo obligat, ut a certa re alias licita abstineat aut in frequenti exercitio actuum supernaturalium versetur, quo Deo magis placeat atque liberius inhaerere possit, in quodam statu perfectionis est. — Quod eo magis obtinet, quando abstinetur ab illis oblectamentis, quae mentem dividunt neque totam in Deum ferri sinunt secundum Apostolum I Cor. 7, 34: „Virgo cogitat, quae Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu. Quae autem nupta est, cogitat, quae sunt mundi, quomodo placeat viro.“ Primus igitur gradus statûs perfectionis ascenditur ab eo, qui coelibatum vel castitatem vovit, praecipue voto publico. Cf. Suarez *de relig.* tr. 7 lib. 2 cap. 1 n. 1.

III. Major quaedam perfectio statûs adest, si accedit solemnitas quaedam ex parte Ecclesiae acceptatio et consecratio, qua homo ad divinum cultum assumitur atque praeter continentiam a rebus sensualibus etiam positivum exercitium divini cultûs sibi imponit.

IV. Status autem perfectionis christianae acquirendae simpliciter dictus in statu religioso consistit, per quem homo omnia illa media generalia assumit, quae Christus Dominus perfectionis causa commendavit (cf. S. Thom. q. 186 a. 1 ad 4 et Suarez l. c. l. 1 cap. 10 n. 6), quibus et impedimenta caritatis communia auferuntur, sc. concupiscentia carnis, divitiarum, honoris, et occasiones frequentius exercendae caritatis praebentur, et ipsum exercitium caritatis excellentius continetur. Quamquam notio statûs perfectionis universum sumpti sane latius patet, quam status religiosus.

⁴⁸⁶ **Explicatio.** Observa ad I.: Suarez l. c. cap. 14 et l. 2 cap. 1 distinguit cum S. Thomâ q. 185 a. 1 ad 2 et q. 186 a. 2 in corp. inter statum perfectionis *exercendae*, et statum perfectionis *acquirendae*: prior est Episcopatus, status religionis posterior est. Statum perfectionis exercendae vocant, quia secum fert obligationem certae cujusdam perfectionis jam habendae, siquidem opera caritatis abundantioris et zeli requirit. — Sed quae hîc disputamus, fere referuntur ad statum *acquirendae* perfectionis, qui non imponit obligationem habendi perfectionem, sed tendendi in eam.

Ad II.: 1. „*Status*“ indicat quandam stabilitatem. Quare quum homo, maxime in rebus difficilioribus mentis instabilis sit, necessitatem quandam sibi imponere debet constanter agendi: alioqui certum statum assumpsisse non dicitur. Quae necessitas in hac re non alia concipitur, quam obligatio liberae promissionis Deo factae seu *voti*. — Nam si consideras alios status saeculares, in iis homo natura sua et cupiditate facilius detinetur atque stabilis vivit, sed ne in iis quidem sine obligatione quaedam haec stabilitas solet esse. Contractae enim relationes variae plerumque hominem impediunt, quominus pro libitu vivendi normam mutare possit, ut in variis negotiis opificiisque exercendis apparet et maxime in matrimonio. — Quoniam autem in rebus, quae Deum ejusque servitium et amorem spectant, ex-

ternae circumstantiae necessitatem non inferunt, nulla necessitas, quae ad constantiam et stabilitatem compelleret, haberetur, nisi moralis obligationis vinculum inductum esset: quo inducto, major etiam stabilitas existit, quam in quibusvis negotiis rerum humanarum vicissitudinibus relictis.

2. Nihil tamen impedit, quin dicas, eum, qui solo firmo proposito concepto constantem agendi normam christianae perfectionis retineat, initium quoddam seu germen statûs perfectionis habere.

Ad III.: 1. Scite S. Thom. q. 184 a. 4 in corp. animadvertit: si de ⁴⁸⁷ statibus perfectionis christianae quaeratur, agi per se de iis, qui ordinem quandam pulchritudinis in *Ecclesia* producant, adeoque humanis etiam oculis appareant. Hinc est, quod secundum iudicium solum divinum homo per votum privatum tantum et occultum in statu perfectionis versari possit, non autem secundum iudicium humanum. Proprie ergo status perfectionis dicitur de iis, qui *profitentur publice* coram Ecclesia aliquo modo approbante, quae perfectionis sunt. Id primo fit voto privatim quidem facto, sed publice noto, et quasi in tutela Ecclesiae posito; secundo, perfectius fit per Ecclesiae auctoritativam acceptationem et consecrationem: quae tum in saceris ordinibus habetur, tum in religiosorum institutione et assumptione.

2. Imo etsi formaliter et expresse votum non emittitur, si tamen, interveniente ecclesiastica auctoritate, aequivalens obligatio sectandi perfectiora contrahitur, status perfectionis constitui dicendus est. Vide Suarez l. c. cap. 12 n. 5—7.

Ad IV. Simpliciter perfectus esse nequit status, nisi omnia removeat ⁴⁸⁸ impedimenta caritatis, quae *in natura humana*, uti omnibus *communis* est et re ipsa sese manifestat, reperiuntur: quod in solo statu religioso fit. Nimirum impediunt caritatem divinam ejusque exercitium, imo ipsi caritati periculum creant concupiscentiae illae, quas S. Jo an. enumerat, concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, superbia vitae. Quarum radices, quantum humanae vires ferunt, evellit, fomentaque subtrahit status religiosus per vota castitatis, paupertatis, obedientiae. V. S. Thom. l. c. q. 188 a. 1 et q. 189 a. 1.

Simul autem sive per ipsa vota eorumque observantiam sive per singulorum ordinum statuta homo religiosus impellitur quasi continenter ad actus positivos caritatis exercendos, quum totus in quoddam holocaustum pro divina gloria sese obtulerit atque continuo se mactare quasi cogatur.

Nihilominus inde non sequitur, quemlibet religiosum *esse* perfectum, vel perfectiorem esse iis, qui in saeculo vivunt. Nam potest perfectio eaque magna attingi sine mediis illis, quae status religiosus subministrat; et e contrario religiosus aliquis potest in suo perfectionis statu prorsus imperfecte vivere, maxime quum essentialia religiosi statûs in removendis quidem communibus impedimentis frequenti caritatis exercitio obstantibus consistant, ad ipsum autem exercitium non proprie, sed invitando et praeparando quodammodo cogant.

§ 2.

De essentia statûs religiosi.

I. Statûs religiosi essentia in tribus votis: paupertatis, castitatis, ⁴⁸⁹ obedientiae consistit, quae approbante Ecclesia emittuntur atque ab ea nomine Dei visibili modo et visibilis regiminis causa accipiuntur.

II. Status religiosus essentialiter sumptus divinae institutionis est, quoad accidentalia autem et quoad diversorum ordinum distinctionem est institutionis ecclesiasticae.

III. Ad statum religiosum, etiam vere et stricte sumptum, votorum solemnitas non requiritur absolute: quamquam re ipsa ordines religiosi stricto sensu non existunt, quin in aliquibus saltem membris vota solemnia habeant.

IV. In ipso naturali jure fundatum est, ut ad statum religiosum valide assumendum libertas requiratur in votorum emissionem: ecclesiastico autem jure et certa aetas, et novitiatus rite peractus et forma certa emittendorum et accipiendorum votorum requiritur.

490 **Explicatio.** Observa ad I.: 1. Tria vota paupertatis, castitatis, obedientiae erga praelatum ad statum religiosum requiri, omnes fatentur et ex ipsa explicatione status perfectionis completi elucet. Quoniam enim religiosus ex eo dicitur, quod totus novo aliquo modo in Dei dominium transeat atque divinis rebus Deique cultui sese mancipet, ne nomen cum re discordet, ea obstacula abjicere debet, quae, ut antea dixi, pro humana natura a divinis rebus retrahunt atque terrenis immergunt. Quod non fit nisi per tria illa vota. — Dein qui in christiana religione se totum Deo devovere vult, ea *omnia universalia* consilia amplecti debet, quae Christus commendavit, et ad perfectionem acquirendam certo sensu necessaria esse edixit: quae sunt paupertas voluntaria, castitas, obedientia.

2. At solis illis votis in se sumptis obligatio interna quidem coram Deo contrahitur, sed nondum illa stabilitas et firmitas coram Ecclesia habetur, quam visibile regimen requirit. Ut igitur status religiosus ecclesiasticus status sit, interventus Ecclesiae necessarius est, quo Ecclesia hanc obligationem ratam habeat atque nomine Dei et suo urgere et dirigere possit.

491 **NB.** Suarez l. c. l. 2 cap. 4 n. 9 sqq. dicit: „Ad proprium vinculum status religiosi, quando in communitate religiosa assumitur, praeter tria vota substantialia immediate Deo facta, necessaria est peculiaris obligatio humana per modum pacti reciproci, quo et ipse homo religioni se donat et obligatur, et vicissim religio acceptat eique obligatur . . . ad gubernandum. — Status religiosus privatim, sine unione ad aliquam communitatem, assumptus non potest quidem fieri sine aliqua *habitudine* ad aliquem hominem, cui vovens se obliget (ad obediendum) . . . nihilominus . . . id fieri *potest* sine speciali obligatione proxime et directe homini facta etc.“

Nimirum sentit, statum religiosum essentialiter adesse in vita solitaria cum votis paupertatis, castitatis et obedientiae erga alterum e. g. confessarium soli Deo factis, ita ut confessarius ille directionem quidem suscipiat, ipse autem jus jubendi non acquirat, neque vovens, si obedire postea detrectet, ullo modo contra hominem, sed solum contra Deum delinquat. Sive hunc statum alicui religiosum privatim vocari placet sive displicet, potius lis de verbo est. Ecclesiasticus status ejusmodi vita non esset, nisi aliqua saltem approbatio et acceptio Ecclesiae accederet: quae accedere *potest*, etsi coadunatio ad communitatem religiosam non fiat, re ipsa autem nunc pro statu religioso stricto sensu ecclesiastico non habetur; neque idea religiosae vitae ita plene verificatur, ut statim dicam.

492 3. Acceptatio Ecclesiae potest diversos gradus admittere. Quod quo clarius fiat, etiam *approbatio* Ecclesiae logice saltem praevia distinguere debet diversa (cf. etiam Schels *die neuen relig. Frauengenosenschaften*):

1) *Approbatio solemnitas et definitiva*, quae canonizatio quaedam certi instituti cum ejus regulis et constitutionibus est. Haec definitiva approbatio ex natura sua soli Summo Pontifici ejusque infallibili magisterio competit: quare etsi antiquitus ad religiosum ordinem instituendum Episcopi auctoritas sufficiens fuerit, tamen ordines illi, antequam uterque Summi Pontificis suprema approbatio saltem tacita accederet, non erant pleno et perfecto sensu ordines religiosi, sicut pro hodierna disciplina soli admittuntur.

2) *Approbatio commendatitia* quidem, sed *nondum definitiva* a Sancta Sede data: quam, si insistere placet in comparanda declaratione sanctitatis hominum et sanctitatis institutorum, cum beatificatione servorum Dei conferre possumus.

3) *Approbatio solum permissiva* ex parte Sanctae Sedis.

4) Quodsi Sanctae Sedis approbatio nulla est, existere tamen potest *Episcopalis approbatio* — quae nunquam potest esse definitiva; ecclesiastica tamen recte vocatur, quamquam non pleno sensu approbatio Ecclesiae.

Cum ejusmodi igitur approbatione quaedam *acceptatio* instituti religiosi singularis ejusque membrorum conjungi consuevit.

Videlicet ii, qui ad degendam vitam religiosam Deo se devovent, si vita communitatis est, illi communitati se tradere, et ab ea accipi debent: quae, nisi Ecclesiae approbatio ipsius instituti adsit, nondum est acceptatio ab Ecclesia.

Imo *aliqua humana traditio et acceptatio* videtur prorsus exigi, ut religiosae vitae idea compleatur. Constans enim sensus Patrum et Ecclesiae est, religiosus ipsa religiosae vitae susceptione fieri quasi speciali quodam modo Dei proprietatem et rem, ita ut Deus ex speciali titulo de religioso disponere possit. Quod utique non aliter intelligitur, nisi ut de viri religiosi actionibus peculiari modo disponatur seu ut ejus vita atque actiones sic dirigantur et exigantur, quomodo Dei cultus (diversus in diversis ordinibus) requirat. Verum talis dispositio et directio a Deo non fit immediate, quum visibili vel immediato modo non consueverit hominibus sese manifestare; ergo per homines fieri debet, i. e. a religiosa communitate ejusque praesule, aut a singulari homine electo (confessario, Episcopo . . .), qui Dei nomine obligationem, qua religiosus vir se Deo speciali modo obstrinxit, acceptavit. Quae acceptatio et traditio ad cultum Dei sane plenior est, si, qui acceptavit, non solum Deo, sed etiam sibi — quamquam intuitu Dei — jus jubendi acquirit: imo vero in suscipienda religiosa vita communitatis id plane necessarium est. Nam si in religioso instituto religiosa vita suscipitur, obedientia sic promitti debet, ut peculiaris finis *hujus* instituti requirit; ergo religiosus traditione sui ipsius etiam huic instituto obligatur. Quare si postea sese retrahat vel obedire detrectet, finem peculiaris instituti, ad quem se obligaverat, laedit, atque jus non solum Dei, sed etiam ipsius ordinis infringit. Paucis, traditio et acceptatio proxime erga certum ordinem seu erga homines existat oportet, sed *Dei causa*, qui ipse novum dominium in homines tantum improprie dictum acquirere potest. — Quia igitur totus finis Dei cultus est, etiam patet, illud dominium et jus ordinis religiosi non ordinari ad utilitatem illius humanae communitatis, quemadmodum traditio servi ordinatur ad utilitatem heri, sed ordinari totum in spiritualem utilitatem religiosi ipsius et in ipsum Dei honorem ex speciali singulorum ordinum instituto diverso modo exercendum et promovendum.

Completur autem acceptatio illa humana per acceptationem ex parte Ecclesiae, i. e. R. Pontificis (aut saltem Episcopi), non quod haec sit nova traditio atque novam juris vel dominii speciem in virum religiosum constituat, sed quod per eam status ut status ecclesiasticus compleatur.

Qua acceptatione Summus Pontifex acquirit, similiter ut ipse ordo seu ejus praelati, idque supremo gradu, jus in religiosos, atque eorum actiones dirigere voluntatique dominari potest. Hinc est, ut dicatur Summus Pontifex supremus quorumlibet religiosorum Praelatus, non quasi cujuslibet ordinis membrum sit, sed quod dominativam potestatem Praelati supremo gradu exerceat. Et, quod consequens est, si per suae jurisdictionis auctoritatem Summus Pontifex constituit, ut religiosorum vota privata a praelato irritari possint (quod re ipsa constitutum esse, alibi visum est): per acceptationem ordinis ejusque membrorum ex parte Ecclesiae fit, ut etiam Summus Pontifex dominativa potestate ejusmodi vota possit irritare. Ubi vero acceptatio ex parte Ecclesiae deest, haec irritandi potestas locum habere nequit¹.

⁴⁹⁴ Acceptatio igitur Ecclesiae 1. supremo gradu adest cum solemniter et definitiva approbatione: certissimum enim est, per hanc istius ordinis religiosos in dominativam potestatem Ecclesiae seu R. Pontificis transire, non absolutam, sed intuitu Dei atque peculiaris ordinis finis. Haec sola acceptatio constituit ex hodierna disciplina *ordinem stricte dictum*.

2. Inferiore gradu adesse videtur plerumque haec acceptatio ex parte Ecclesiae, i. e. modo non definitivo, sed ex parte acceptantis magis revocabili, cum approbatione commendatitia a S. Sede facta quoad congregationes religiosas; — at non quaevis laus et commendatio pro vera approbatione ipsius instituti haberi potest, siquidem instituti et regularum approbationem Sancta Sedes saepe expresse etiamtum se differre dicit. V. Craisson *Man. juris can.* n. 2528.

3. Imo non semper existere veram acceptationem ex parte Ecclesiae in religiosa congregatione, sive permissa sive commendata atque etiam approbata sit, etsi acceptio ea, qua ipsa congregatio singulorum sodalium traditionem privatim recipiat, forte locum habeat, extra dubium est exemplo Lazaristarum (cfr. Bouix *de jure regul.* I., pars II. sect. 1 c. 4 § 2 p. 228), de quorum congregatione eo fine, ut maneret saecularis, Alexander VII. 22. Sept. 1655 in constitutione: „*Ex commissa*“ ita disposuit: „in quorum tamen votorum emissionem *nemo intersit, qui ea acceptet nomine congregationis sive Nostro* et pro tempore existentis Romani Pontificis“; quare quum neutra acceptatio adesset, congregatio mansit saecularis. Similiter ex historia Bethlemitarum, qui anno 1687 eveeti erant ad veram et religiosam congregationem positive a Sancta Sede approbatam, et „in manibus Fratris Praefecti vota consueta emittebant“, proin saltem privatim ipsi congregationi traditione acceptata se tradebant. At nihilominus quum anno 1710 a Clem. XI. in verum ordinem religiosum eveherentur, de novo vota jubebantur emittere, „certiorati de insufficientia praecedentium

¹ Hoc notavi, ut aliquo modo illustrarem quaestionem hanc, utrum etiam in religiosis congregationibus illa irritatio locum habeat, an solum in ordinibus stricte dictis. Responsum ab eo pendet, utrum pro solis ordinibus stricte dictis, an etiam pro illis congregationibus acceptatio ex parte Ecclesiae asserenda sit. Dico ex parte Ecclesiae, sive R. Pontificis, quia si solum fieret ex parte Episcopi, haec sufficere non videtur. Cf. supra n. 462.

votorum ad constituendos eos veros religiosos“. Nihil tamen videtur excogitari posse, quod defuerit, nisi acceptatio ex parte Ecclesiae, i. e. R. Pontificis. Num igitur in certa quadam congregatione acceptatio Ecclesiae accesserit, in singulis casibus aut ex ipsis approbationis verbis, aut ex aliis signis colligi debet.

4. Approbationem et acceptationem ex parte solius Episcopi per Concil. Later. IV. sub Innoc. III. et Lugd. II. sub Greg. X. prohibitam fuisse, v. Decret. l. 3 tit. 36 c. 9 et l. 3 tit. 17 c. unic. in 6°; verum haec prohibitio per diuturnam consuetudinem a Sancta Sede approbatam nunc sic intelligitur, ut Episcopis illicitum quidem non sit, congregationem religiosam instituere, pro ordine religioso vere dicto autem nulla congregatio habeatur, nisi auctoritas Sanctae Sedis (definitiva) accedat. Cf. Craisson n. 2523 sqq. et n. 2538.

Ad II.: 1. Deum sive Christum ipsum statum religiosum instituisse ⁴⁹⁵ ex eo patet, quod omnia, quae ad essentiam ejus requiruntur, ab Ipso originem sumpserunt: Sc. 1) Commendavit et multum suasit liberam susceptionem paupertatis (Matth. 19, 16 sqq.), castitatis (Matth. 19, 12) et subjectionis (Marc. 10, 21); 2) hanc susceptionem voluit fieri perpetuam et indeclinabilem (Luc. 9, 57; 18, 28), ut eum aptum non esse ad suam sequelam dixerit, qui retrospectat: quo tacite *voti firmitas* suadetur; 3) contulit Ecclesiae facultatem et suo et proprio nomine intuitu divini servitii et christianae perfectionis in plenam potestatem eos recipiendi, qui sese obtulerint; quod in verbis Matth. 16 „*Quodcumque ligaveris*“ et in notione hujus supremae auctoritatis publicae continetur. Imo probabile est, ipsos Apostolos a Christo edoctos se plane per modum voti ad religiosae vitae rationem obligasse, quum videatur decere, eos fuisse omnis christianae perfectionis exemplar.

2. *Accidentalibus status religionis* vocare possumus 1) certam formam ⁴⁹⁶ singulorum institutorum, quam status religiosus in singulis ordinibus peculiari fine diverso habet; 2) ea elementa, quae lege mutabili requiruntur, ut ordo religiosus existat, aut quae cum votis religiosis conjunguntur. Certa singulorum ordinum forma inventa quidem generatim est ab hominibus piis et sanctis privato consilio, quamquam instinctu divino; verum ut evaderet forma publica et legitima ecclesiastici status, approbatio Ecclesiae prorsus necessaria erat, quae pro temporum exigentia, quod approbavit, abolere, mutare potest. — Cum religiosa professione conjunguntur certi effectus juridici, ut inhabilitas possidendi, firmiter sese obligandi, matrimonium contrahendi: quos effectus, imo ipsam votorum solemnitatem ecclesiasticae institutionis esse, patebit ex mox dicendis.

Ad III.: 1. Votorum solemnitatem non requiri ad faciendum hominem ⁴⁹⁷ vere religiosum, jam diu extra omnem controversiam est. Greg. XIII. „*Ascendente Domino*“ et „*Quanto fructuosius*“ solemniter declaravit, sodales Societatis Jesu votorum simplicium emissionem veros religiosos fieri „quoscumque, qui in ipsa Societate admissi, biennio probationis a quocumque peracto tria vota praedicta, tametsi simplicia, emiserint, emittentque in futurum, vere et proprie *religiosos fuisse et esse* . . . ac si in professorum praedictorum numerum adscripti fuissent“ et priore Const. („*Ascendente*“): „quamvis ii omnes, qui post biennium Novitiatibus dicta tria vota simplicia emiserint . . . vere et proprie religiosi existant“ et: „et quoscumque, qui in ipsam Societatem admissi, biennio probationis a quolibet eorum peracto,